

Εισαγωγή στη διδακτική των γλωσσών

Ενότητα 3: Μέθοδοι διδασκαλίας II

Άννα Μουτή,
Α.Π.Θ & Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Μέθοδοι διδασκαλίας II

Diane Larsen-Freeman (2000) *Techniques and Principles in Language Teaching* Oxford University Press
& Richards & Rodgers (2014) *Approaches and Methods in Language Teaching*, Cambridge University Press

Περιεχόμενα ενότητας 1/2

1. Χρησιμότητα και Χρηστικότητα.
2. Συμπέρασμα.
3. Αντιθέσεις.
4. Προσέγγιση, μέθοδος, τεχνική.
5. Μια μέθοδος...
6. Πολύ συχνά...
7. Οι μέθοδοι.
8. The Grammar Translation Method.
9. Συμπεράσματα.
10. Η Άμεση Μέθοδος.

Περιεχόμενα ενότητας 2/2

11. Reform Movement - Natural Methods.
12. Αρχές της «Φυσικής Εκμάθησης Γλωσσών».
13. Berlitz Schools-Today.
14. Διαλέξεις από YouTube.
15. The Direct Method.
16. Συμπεράσματα.
17. Κριτική.
18. Ακουστοπροφορική Μέθοδος.
19. ...ή και ...Army Method;
20. The Audio-Lingual Method.
21. Διαλέξεις από YouTube.
22. Συμπεράσματα.

1. Χρησιμότητα και Χρηστικότητα

- Ανάπτυξη Επίγνωσης.
- Διεύρυνση δρόμων.
- Εξέλιξη σχετικού λεξιλογίου (CoP).
- Πρόκληση διδακτικών στερεότυπων και διατήρηση ενεργητικότητας του δασκάλου.
- Ενημέρωση σε νέες τεχνικές με στόχο την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων.
- Αποκωδικοποίηση βιβλίων και λογισμικού.
- Επιλογή μεθόδου ή αλλαγή μεθόδου σε σχέση με τα αποτελέσματα και τη στάση (attitude) των μαθητών σε αυτή.
- Εκλεκτική μέθοδο και όχι επιλεκτική.

2. Συμπέρασμα

Οι δάσκαλοι καλό είναι να διαθέτουν στη φαρέτρα τους:

- Την εμπειρία τους.
- Αποτελέσματα έρευνας από Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία.
- Αποκτημένη σοφία από τα παραπάνω

και

- ... να κάνουν τις επιλογές τους μόνοι τους.

3. Αντιθέσεις

- Συνταγολόγιο.
- Θεωρητικές που επιβάλλονται από ακαδημαϊκούς και εκδότες χωρίς να μπορούν να αντιμετωπίσουν τα ειδικά προβλήματα μίας συγκεκριμένης τάξης.
- «Άρρωστη» προσέγγιση μη εφαρμόσιμη σε σχέση με το τι συμβαίνει μέσα στην τάξη.
- Υπάρχουν αλλαγές στην ψυχοσύνθεση ενδιαφέροντα ψυχολογία των μαθητών

σε σχέση με...

Τις συνθήκες μάθησης.

Το προφίλ των μαθητών τους.

Το περιβάλλον (κοινωνικό και πολιτιστικό).

Τους στόχους.

4. Προσέγγιση Μέθοδος Τεχνική

5. Μια μέθοδος...

- ...συνδέεται από θεωρητική άποψη με μια **προσέγγιση**.
- Καθορίζεται από οργανωτική άποψη από ένα **σχεδιασμό**.
- Υλοποιείται πρακτικά με **διαδικασίες/τεχνικές**.

6. Πολύ συχνά...

...οι δάσκαλοι δεν κινούνται μέσα στα αυστηρά προκαθορισμένα όρια των μεθόδων και συνδυάζουν τεχνικές από διαφορετικές μεθόδους προσπαθώντας να βοηθήσουν τους μαθητές τους (Mc Donough 2002: 108).

7. Οι μέθοδοι

- The Grammar Translation (GM) (1).
- The Direct Method (2).
- The Audio-Lingual Method (2).
- The Silent Way.
- Desuggestopedia.
- Community Language Learning.
- Total Physical Response.
- Communicative Language Teaching.
- Content-based, Task based, and Participatory Approaches.
- Learning Strategy Training, Cooperative Learning, and Multiple Intelligences.

8. The Grammar Translation Method 1/3

Αρχές:

- Λογοτεχνία και γλώσσα (1. Ανώτερη 2. Πολιτισμός).
- Γλώσσα είναι ικανότητα μετάφρασης.
- Γλώσσα δεν είναι επικοινωνία.
- Δεξιότητες (Ανάγνωση και Γραπτός Λόγος) λιγότερο (προφορικός λόγος και κατανόηση προφορικού λόγου και προφορά).

8. The Grammar Translation Method 2/3

- Ο δάσκαλος είναι η πηγή γνώσης η αρχή και εξουσία.
- Λεξιλόγιο (αναγνώριση αντιστοιχιών).
- Η μάθηση διευκολύνεται από ομοιότητες ανάμεσα στις γλώσσες.
- Προσοχή στις δομές της γλώσσας.
- Γνώσεις των κανόνων και εφαρμογή τους (deductive).
- Η εκμάθηση μίας γλώσσας είναι καλή πνευματική άσκηση.
- Συνειδητή χρήση των γραμματικών κανόνων.
- Μνημονική προσέγγιση γραμματικής.

8. The Grammar Translation Method 3/3

Ρόλοι του Δασκάλου:

- Πηγή, Αρχή, Εξουσία.

Διάδραση (Interaction):

- Δάσκαλος με Μαθητές.

Γλώσσα επικοινωνίας:

- Μητρική.

Διόρθωση λαθών:

- Άμεση από τον δάσκαλο.

9. Συμπεράσματα

- Μεγάλη επίδραση της μεθόδου.
- Διαφανής.
- Εύκολη προετοιμασία (λεξικό – βιβλίο γραμματικής).
- Χωρίς απαιτήσεις σε φαντασία.
- Η μετάφραση είναι απαιτητική κάτι περισσότερο από απλή κατανόηση των δομών.

10. Η Άμεση Μέθοδος The Direct Method Il Metodo Diretto

11. Reform Movement

Natural Methods 1/2

- Παρατήρηση της γλώσσας των παιδιών...
- Μίμηση, χειρονομίες, ξεκάθαρα νοήματα...

π.χ. Το πρώτο μάθημα στην ξένη γλώσσα:

I walk toward the door...I walk.

I get to the doorI get to.

I stop at the door...I stop.

I turn the handle....I turn.

I open the door...I open.

Frenchman Guin (1831-1896).

11. Reform Movement

Natural Methods 2/2

- Η παραγωγή προφορικού λόγου είναι η **πιο σημαντική**...
- Η φωνητική πρέπει να εφαρμόζεται στη διδασκαλία.
- Οι μαθητές πρέπει να ακούνε πρώτα τη γλώσσα.
- Οι λέξεις πρέπει να εμφανίζονται σε προτάσεις και όχι μεμονωμένα.
- Οι κανόνες της γραμματικής δεν διδάσκονται.
- Αποφεύγεται η μετάφραση.
- Χρησιμοποιείται η μητρική γλώσσα.

12. Αρχές της «Φυσικής Εκμάθησης Γλωσσών»

- **Άμεση Μέθοδος.... Μέχρι σήμερα...**
Berlitz method...

13. Berlitz Schools-Today 1/2

- Never translate: demonstrate.
- Never explain: act.
- Never make a speech: ask questions.
- Never imitate mistakes: correct.
- Never speak with single words: use sentences.
- Never speak too much: make students speak much.

13. Berlitz Schools-Today 2/2

- Never use the book: use your lesson plan.
- Never jump around: follow your plan.
- Never go too fast: keep the pace of the student.
- Never speak too slowly: speak normally.
- Never speak too quickly: speak naturally.
- Never speak too loudly: speak naturally.
- Never be impatient: take it easy.

14. Διαλέξεις από YouTube

- <https://www.youtube.com/watch?v=dI--s8t4Wvs>
- <https://www.youtube.com/watch?v=XiQvG-fvzLM>
- <https://www.youtube.com/watch?v=KMolWoEi9A>

15. The Direct Method 1/4

Αρχές:

- Η διδασκαλία της ανάγνωσης από την αρχή.
- Ανάγνωση παράλληλα με ομιλία.
- Γλώσσα κυρίως ομιλία.
- Πολιτισμός (Γεωγραφία και Στάση ομιλητών).
- Νόημα και Γλώσσα όχι δομές.

15. The Direct Method 2/4

- Όχι χρήση της μητρικής γλώσσας.
- Ο δάσκαλος πρέπει να δείχνει (αντιστοίχιση) όχι να μεταφράζει.
- Οι μαθητές να μάθουν να σκέφτονται στην γλώσσα στόχο.
- Το λεξιλόγιο μέσα σε κείμενα όχι απομνημόνευση.
- Στόχος η επικοινωνία.
- Προφορά (από την αρχή).
- Αυτοδιόρθωση.

15. The Direct Method 3/4

- Χρήση της γλώσσας σε φυσικό περιβάλλον.
- Διδασκαλία γραμματικής μέσα από κατανόηση κανόνων σε εφαρμογές και όχι απομνημόνευσης.
- Η δεξιότητα του γραπτού λόγου είναι σημαντική (από την αρχή) αλλά κυρίως dictation.
- Αναλυτικό πρόγραμμα σύμφωνα με περιστάσεις, θέματα και όχι δομές.
- Τρόπος ζωής φυσικών ομιλητών.

15. The Direct Method 4/4

Ρόλοι του δασκάλου:

- Διευθύνει τη μάθηση.
- Μαθητές λιγότερο παθητικοί.
- Δάσκαλος και μαθητές λειτουργούν ως συνέταιροι.

Διάδραση (Interaction):

- Δάσκαλος με Μαθητές και το ανάποδο.
- Μαθητές με μαθητές.

Γλώσσα επικοινωνίας:

- Γλώσσα στόχος.

Διόρθωση λαθών:

- Προσπάθεια για αυτοδιόρθωση.

16. Συμπεράσματα

- Ίδια πατέντα με διαφορές σε λεπτομέρειες.
- Μεγαλύτερη ένταξη των μαθητών στη μάθηση.
- Χρειάζεται εφευρετικότητα στη διδασκαλία λεξιλογίου μιας και απαιτεί καλή προετοιμασία ακόμη και στη διδασκαλία γραμματικής (inductively) για την επιλογή κατάλληλων παραδειγμάτων για την κατανόηση των κανόνων.

17. Κριτική

- Μόνο φυσικοί ομιλητές.
- Όλη η διδασκαλία βασίζεται πάνω στο δάσκαλο.
- Μη αναγκαία η συνεχής χρήσης της γλώσσας στόχου.
- Δεν βασίστηκε σε κάποια θεωρία της εφαρμοσμένης γλωσσολογίας... θεωρείται ...
- **“enlightened amateurism”**...

18. Ακουστοπροφορική Μέθοδος 1/2

Audio-lingual Method

Metodo Audio-Orale

18. ... ή και ... “Army Method” ...; 2/2

Εικόνα 1

19. The Audio-Lingual Method 1/4

Αρχές:

- Οι δομές της γλώσσας υπάρχουν μέσα σε περιβάλλοντα γλωσσικά.
- Γ1 και Γ2 πρέπει να μην αναμιγνύονται.
- Ο δάσκαλος παρουσιάζει το μοντέλο οι μαθητές μιμούνται.
- Η μάθηση είναι συμπεριφορά (συνήθεια).
- Απαγορεύονται τα λάθη γιατί δημιουργούν συνήθεια.
- Η γλώσσα για επικοινωνιακούς στόχους.

19. The Audio-Lingual Method 2/4

- Τα μέρη του λόγου τοποθετούνται σε συγκεκριμένους χώρους (σύνταξη). Έτσι οι μαθητές πρέπει να μάθουν που μπαίνει τι.
- Θετική ανατροφοδότηση βοηθάει στη δημιουργία σωστών συνηθειών.
- Προφορικός λόγος και παραγλωσσικά φαινόμενα.
- Πρακτική με τις γλωσσικές δομές (συνήθεια).
- Αυτοματισμός και ευφράδεια χωρίς σκέψη.

19. The Audio-Lingual Method 3/4

- Ο δάσκαλος ως μαέστρος ορχήστρας (οδηγός, σύμβουλος, ελεγκτής).
- Απόκτηση δομών κυρίως μέσα από επανάληψη (το λεξιλόγιο μετά).
- Η εκμάθηση της γλώσσας στόχου θα πρέπει να γίνει όπως και η μητρική. Δεν χρειάζονται κανόνες. Απλή μίμηση.
- Η εκμάθηση της γλώσσας στόχου θα γίνει καλύτερα εάν υπερπηδηθούν τα εμπόδια της πρώτης (συγκριτική ανάλυση).
- Προφορικός λόγος πιο σημαντικός από γραπτό (όπως τα παιδιά).
- Η γλώσσα δεν μπορεί να διαχωριστεί από τον πολιτισμό (καθημερινότητα).

20. Διαλέξεις από YouTube

- <https://www.youtube.com/watch?v=Mqd7OdJoLn0>
- <https://www.youtube.com/watch?v=Pz0TPDUz3FU>
- https://www.youtube.com/watch?v=7qBq_mcrbC8

19. The Audio-Lingual Method 4/4

Ρόλοι του δασκάλου:

- Διευθύνει τη μάθηση και παρέχει οδηγίες, ελέγχει συμπεριφορά (γλωσσική).
- Μαθητές μιμούνται και ακολουθούν τις οδηγίες.
- Δάσκαλος λειτουργεί ως μοντέλο.

Διάδραση (Interaction):

- Μαθητές με μαθητές υπό την διεύθυνση του δασκάλου.
- Δάσκαλος με μαθητές (με αφετηρία τον δάσκαλο).

Γλώσσα επικοινωνίας:

- Γλώσσα στόχος (η πρώτη γλώσσα δημιουργεί εμπόδια).

Διόρθωση λαθών:

- Προσπάθεια για καταγραφή πιθανών λαθών.

21. Συμπεράσματα

- Μεγάλη επίδραση της μεθόδου στη δημιουργία εργαστηρίων και λογισμικού.
- Μεγάλοι περίοδοι πρακτικής άσκησης.
- Απαιτεί φαντασία και προετοιμασία.
- Απαιτεί αρκετή δουλειά μέσα στην τάξη.
- Απομνημόνευση.
- Δυσκολίες στην ανοιχτή χρήση της γλώσσας.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:
- Εικόνα 1: 1944 Lawrence Wilbur “Longing won’t get him back sooner...get a war job” (USA),
<http://poulwebb.blogspot.gr/2015/05/world-war-2-propaganda-posters-part-5.html>

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Υψηλάντης Γεώργιος, Α. Μουτή. «Εισαγωγή στη διδακτική των γλωσσών. Μέθοδοι διδασκαλίας II». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS306/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Ρουμανλή Ελένη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

